

เอกสารอ้างอิง

1. Cruickshank R. Medical microbiology. 7th ed. Edinburg: E.&S. Livingstone limited; 1968.
2. Gustafson DP. Foot and mouth disease. In: Hubbert WT, Mc Culloch WF, Schnurrenberger PR, editors. Diseases transmitted from animals to man. 6th ed. Springfield (IL): Charles C Thomas Publisher; 1975. p.859-70.

เรียบเรียงโดย น.สพ.ธีรศักดิ์ ชักนำ มยุรี เปาประดิษฐ์ น.สพ.ประวิทย์ ชุมเกษียร
กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคติดต่อ สำนักระบาดวิทยา

การดื่มแอลกอฮอล์ในผู้ขับขี่ยานพาหนะและบาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่ง
จากรายงานการเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ ประเทศไทย
พ.ศ. 2544 – 2545

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดย กองระบาดวิทยา ได้จัดตั้งระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บในระดับจังหวัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสำหรับพัฒนาการบริการผู้บาดเจ็บและระบบส่งต่อในจังหวัด และได้ข้อมูลสำหรับใช้วางแผนป้องกัน และแก้ปัญหาการบาดเจ็บและอุบัติเหตุในระดับจังหวัดและระดับชาติ โดยรวบรวมข้อมูลผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุ การถูกพิษ ถูกทำร้าย และทำร้ายตนเองทุกราย ที่มารับบริการ ณ ห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ได้มีการนิเทศและขยายเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง จนในปัจจุบันมีโรงพยาบาลเครือข่ายฯ ที่เฝ้าระวังการบาดเจ็บตามรูปแบบของสำนักระบาดวิทยา รวม 28 แห่ง และในปี พ.ศ. 2544 ได้ปรับรูปแบบเป็นการเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ โดยให้โรงพยาบาลในเครือข่าย เก็บและรวบรวมข้อมูลเฉพาะผู้บาดเจ็บรุนแรง ได้แก่ ผู้บาดเจ็บที่เสียชีวิตก่อนถึงโรงพยาบาล ผู้บาดเจ็บที่เสียชีวิตที่ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน และผู้บาดเจ็บที่รับไว้สังเกตอาการ/รับไว้รักษา สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค (กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เดิม) ได้วิเคราะห์พฤติกรรมเสี่ยงเรื่องการดื่มแอลกอฮอล์ในผู้ขับขี่ยานพาหนะที่บาดเจ็บรุนแรง จากอุบัติเหตุขนส่ง ใน 20 โรงพยาบาลเครือข่ายฯ ที่เฝ้าระวังการบาดเจ็บในระหว่างปี พ.ศ. 2544 - 2545

ผลการวิเคราะห์

1. ผู้ขับขี่ยานพาหนะทุกประเภทที่บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุการขนส่ง ในโรงพยาบาลเครือข่ายฯ 20 แห่ง จากรายงานเฝ้าระวังการบาดเจ็บ พบว่า ในปี พ.ศ. 2544 มีรายงานผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุการขนส่งที่ขับขี่ยานพาหนะทุกประเภท จำนวน 33,350 ราย และที่ดื่มแอลกอฮอล์ 14,069 ราย ในปี พ.ศ.2545 จำนวน 36,113 ราย และที่ดื่มแอลกอฮอล์ 15,122 ราย พบว่า ร้อยละ 41.9 ของผู้บาดเจ็บรุนแรงที่ดื่มแอลกอฮอล์ ลดลงจากปี พ.ศ. 2544 (ร้อยละ 42.2) เล็กน้อย โรงพยาบาลที่มีรายงานผู้บาดเจ็บรุนแรงที่ดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่าภาพรวมของประเทศ มี 10 แห่ง คือ โรงพยาบาลเชียงใหม่ประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงใหม่ (ร้อยละ 59.6), โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จังหวัดอุบลราชธานี (ร้อยละ 53.9), โรงพยาบาลลำปาง (ร้อยละ 53.2), โรงพยาบาลอุดรธานี (ร้อยละ 52.1), โรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก (ร้อยละ 47.7), โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี (ร้อยละ 47.0), โรงพยาบาลขอนแก่น (ร้อยละ 46.7), โรงพยาบาลระยอง (ร้อยละ 46.1), โรงพยาบาลนครพนม (ร้อยละ 45.4) และ โรงพยาบาลนครราชสีมา (ร้อยละ 45.3) (ตารางที่ 1)

2. จำนวนผู้บาดเจ็บรุนแรงที่ดื่มแอลกอฮอล์เป็นผู้ขับขี่ยานยนต์มีรายงานสูงมาก 12,962 ราย คิดเป็นร้อยละ 92 และ 13,974 ราย คิดเป็นร้อยละ 92 ของผู้บาดเจ็บรุนแรงที่ดื่มแอลกอฮอล์ในผู้ขับขี่ยานพาหนะทุกประเภทในปี พ.ศ. 2544 จำนวน 14,069 ราย และในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 15,122 ราย ตามลำดับ

3. ผู้ขับขี่ยานยนต์ที่บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุการขนส่งที่ดื่มแอลกอฮอล์ จากข้อมูลทั้งสองปี พบว่า ผู้ขับขี่ยานยนต์มีร้อยละการดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่าผู้ขับขี่ยานพาหนะอื่นถึง 1.6 เท่า กล่าวคือ ผู้ขับขี่ยานยนต์ดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 44 ในขณะที่ผู้ขับขี่ยานพาหนะอื่น มีการดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 28 (ตารางที่ 2)

ข้อพิจารณาและเสนอแนะ

ในปี พ.ศ. 2545 ร้อยละของผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุการขนส่งที่ดื่มแอลกอฮอล์ ลดน้อยลงจากปี พ.ศ. 2544 เล็กน้อย ทั้งที่รัฐบาลมีการรณรงค์ “เมาไม่ขับ” ต่อเนื่องมาหลายปี ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับจังหวัดและระดับชาติ ต้องให้ความสนใจและดำเนินการแก้ปัญหาอย่างจริงจังและต่อเนื่องแล้ว คาดว่าผู้บาดเจ็บรุนแรงจะลดลงมากกว่านี้

เกือบครึ่งหนึ่งของผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุการขนส่งมีผลมาจากการดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่มีผู้บาดเจ็บรุนแรงสูงเกินร้อยละ 50 ของผู้บาดเจ็บรุนแรงในพาหนะทุกประเภท ซึ่งบ่งชี้ปัญหาในผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์หลังการดื่มแอลกอฮอล์ ดังนั้นกลุ่มนี้จึงเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ต้องสนใจเป็นพิเศษในการสำรวจ เพราะเป็นภัยคุกคามต่อความปลอดภัยบนท้องถนน และมีผลกระทบต่อสถานะสุขภาพ เศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของชาติ ผู้เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญต่อการแก้ปัญหาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยเฉพาะจังหวัดที่ตั้งโรงพยาบาลที่เฝ้าระวังฯ และจังหวัดใกล้เคียงทั้งหมด ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

การจัดระเบียบสถานที่จำหน่าย – ซื้อม แอลกอฮอล์ เป็นมาตรการสำคัญที่ดำเนินการในประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่ประเทศไทยยังไม่มีการดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม จำเป็นอย่างยิ่งที่ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารราชการ ต้องให้ความสนใจและผลักดันให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม.

ขอขอบคุณ 23 โรงพยาบาลเครือข่ายที่เฝ้าระวังการบาดเจ็บและเป็นฐานข้อมูลให้สำนักระบาดวิทยาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้
 รพม.นครราชสีมา, รพม.นครศรีธรรมราช, รพม.พุทธชินราช(พิษณุโลก), รพศ.ลำปาง, รพศ.ราชบุรี, รพศ.สวรรค์ประชารักษ์(นครสวรรค์), รพศ.ยะลา, รพศ.ชลบุรี,
 รพศ.หาดใหญ่(สงขลา), รพศ.พระปกเกล้า(จันทบุรี), รพศ.เข็ญรายประชานุเคราะห์(เข็ญราย), รพศ.ระยอง, รพศ.ขอนแก่น, รพศ.ตรัง, รพศ.อุดรธานี, รพศ.นครปฐม, รพศ.อุดรดิตถ์, รพศ.สุราษฎร์ธานี, รพศ.สรรพสิทธิประสงค์(อุบลราชธานี), รพศ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร์(ปราจีนบุรี), รพ.นพรัตนราชธานี(กทม.), รพ.เลิศสิน(กทม.) และ รพท.พระนั่งเกล้า(นนทบุรี)

รพม.: โรงพยาบาลมหาราช รพศ.: โรงพยาบาลศูนย์ รพท.: โรงพยาบาลทั่วไป

วิเคราะห์และรายงานโดย นางกาญจณีย์ ดำนาคแก้ว, นางวนัสสนันท์ รุจิวิวัฒน์ และนพ. เหวตสรร นามวาท
 กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคไม่ติดต่อและสิ่งแวดล้อม สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค
 วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2546

ตารางที่ 1 ร้อยละการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุการขนส่งที่เป็นผู้ขับขี่ยานพาหนะทุกประเภท ปี พ.ศ. 2544 - 2545

ลำดับ	โรงพยาบาล	2544		2545		เพิ่มขึ้น*
		จำนวนทั้งหมด	ดื่ม (%)	จำนวนทั้งหมด	ดื่ม (%)	
1	เข็ญรายประชานุเคราะห์	2,375	1,347 (56.7)	2,514	1,498 (59.6)	2.9
2	สรรพสิทธิประสงค์	2,388	1,384 (58.0)	2,743	1,479 (53.9)	-4.1
3	ลำปาง	1,765	849 (48.1)	1,858	988 (53.2)	5.1
4	อุดรธานี	2,895	1,573 (54.3)	2,922	1,522 (52.1)	-2.2
5	พุทธชินราช (พิษณุโลก)	1,703	787 (46.2)	1,742	831 (47.7)	1.5
6	พระปกเกล้า (จันทบุรี)	1,284	631 (49.1)	1,465	689 (47.0)	-2.1
7	ขอนแก่น	2,401	1,117 (46.5)	2,600	1,214 (46.7)	0.2
8	ระยอง	1,214	547 (45.1)	1,712	789 (46.1)	1.0
9	นพรัตนราชธานี (ก.ท.ม.)	131	49 (37.4)	174	79 (45.4)	8.0
10	นครราชสีมา	2,714	1,218 (44.9)	3,000	1,358 (45.3)	0.4
11	สวรรค์ประชารักษ์ (นครสวรรค์)	1,875	781 (41.7)	2,023	845 (41.8)	0.1
12	หาดใหญ่ (สงขลา)	1,394	544 (39.0)	1,409	557 (39.5)	0.5
13	ตรัง	1,298	448 (34.5)	1,451	490 (33.8)	-0.7
14	ราชบุรี	1,319	398 (30.2)	1,501	462 (30.8)	0.6
15	สุราษฎร์ธานี	1,840	561 (30.5)	1,885	576 (30.6)	0.1
16	ชลบุรี	1,849	606 (32.8)	1,878	564 (30.0)	-2.8
17	นครปฐม	1,856	490 (26.4)	1,859	528 (28.4)	2.0
18	เลิศสิน (ก.ท.ม.)	338	81 (24.0)	273	67 (24.5)	0.5
19	นครศรีธรรมราช	1,898	484 (25.5)	2,167	413 (19.1)	-6.4
20	ยะลา	813	174 (21.4)	937	173 (18.5)	-2.9
	รวม	33,350	14,069 (42.2)	36,113	15,122 (41.9)	-0.3

ตารางที่ 2 ร้อยละการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุการชนสิ่งจำแนกตามประเภทยานพาหนะ ปี พ.ศ. 2544 - 2545

ลำดับ	โรงพยาบาล	จักรยานยนต์			ยานพาหนะอื่น		
		2544	2545	เพิ่ม*	2544	2545	เพิ่ม*
1	เชียงใหม่	60.0	62.7	2.7	36.0	37.9	1.9
2	สงขลา	60.5	56.5	-4.0	34.6	30.4	-4.2
3	ลำปาง	50.2	55.4	5.2	33.2	39.5	6.3
4	อุดรธานี	56.6	55.0	-1.6	34.6	29.3	-5.3
5	พุกทศิราช (พิษณุโลก)	47.8	51.1	3.3	35.4	29.2	-6.2
6	นพรัตนราชธานี (ก.ท.ม.)	38.2	50.0	11.8	33.3	23.3	-10.0
7	ขอนแก่น	49.8	49.2	-0.6	22.1	23.2	1.1
8	พระปกเกล้า (จันทบุรี)	50.0	48.3	-1.7	42.6	37.0	-5.6
9	นครราชสีมา	48.1	47.2	-0.9	23.9	30.9	7.0
10	ระยอง	46.1	46.7	0.6	37.7	40.9	3.2
11	สวรรค์ประชารักษ์ (นครสวรรค์)	43.8	44.0	0.2	30.9	28.0	-2.9
12	หาดใหญ่ (สงขลา)	40.1	40.4	0.3	30.3	30.3	0.0
13	ตรัง	35.6	34.8	-0.8	15.5	20.6	5.1
14	สุราษฎร์ธานี	31.5	31.7	0.2	22.8	20.9	-1.9
15	ราชบุรี	31.6	31.4	-0.2	18.1	25.2	7.1
16	ชลบุรี	33.5	31.2	-2.3	26.9	20.9	-6.0
17	นครปฐม	26.9	29.0	2.1	23.0	23.7	0.7
18	เถลิง (ก.ท.ม.)	25.8	25.3	-0.5	10.0	17.9	7.9
19	นครศรีธรรมราช	26.4	19.6	-6.8	15.4	12.6	-2.8
20	ยะลา	22.4	19.3	-3.1	11.0	11.3	0.3
	รวม	44.0	43.6	-0.4	28.5	28.4	-0.1

*เพิ่ม หมายถึง (ร้อยละการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ปี 2545) - (ร้อยละการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ปี 2544)

แหล่งข้อมูล : 20 โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บ ระดับชาติ สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วน สัปดาห์ที่ 50
วันที่ 7 - 13 ธันวาคม พ.ศ. 2546

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่เฝ้าระวังเร่งด่วนตามวันรับรักษา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ, ประเทศไทย, สัปดาห์ที่ 50 พ.ศ. 2546 (7 - 13 ธันวาคม พ.ศ. 2546)

TABLE 1 REPORTED CASES OF PRIORITY BY DISEASES UNDER SURVEILLANCE BY DATE OF TREATMENT COMPARED TO PREVIOUS YEAR, THAILAND, WEEK 50, 2003, (DEC 7 - 13, 2003)

DISEASE	THIS WEEK			CUMULATIVE		
	2003	2002	MEDIAN	2003	2002	MEDIAN
			(1998 - 2002)			(1998 - 2002)
DIPHTHERIA	0	0	0	9	11	15
PERTUSSIS	0	0	1	19	11	69
MEASLES	7	39	47	3914	8698	7114
ENCEPHALITIS	0	1	4	240	357	453
MENINGITIS	0	1	1	44	28	60
SEVERE DIARRHOEA	7	4	19	930	872	2819
HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE	23	1	*	820	3600	*
RABIES	0	1	2	16	22	50
LEPTOSPIROSIS	3	49	49	4551	5362	6032

REMARK : * เริ่มเก็บข้อมูลเมื่อ ปี ค.ศ. 2002

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร : รวบรวมจากรายงานผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาของจังหวัดในแต่ละสัปดาห์

และศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักกระบาดวิทยา : รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ " 0 " = NO CASE " - " = NO REPORT RECEIVED